

Ζωή και εργασία στην Ευρώπη

- Το ευρωπαϊκό δίκαιο
- Εργασία σε διάφορα κράτη μέλη
- Συνταξιοδοτικά δικαιώματα, υπολογισμός συντάξεων, καταβολή συντάξεων

Εργασία δίχως σύνορα

Στις μέρες μας δεν είναι καθόλου παράξενο, όταν εργαζόμενοι ζουν και εργάζονται σε διαφορετικά ευρωπαϊκά κράτη. Για πολλούς είναι ελκυστική ακόμη και η σκέψη να ζήσουν τη σύνταξή τους σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Ίσως αναρωτιέστε, πώς θα ασφαλιστείτε στο εξωτερικό και τι θα γίνει με τη σύνταξή σας εκεί. Ωστόσο, παρόλο που στο εξωτερικό υπάρχουν εντελώς διαφορετικές νομικές διατάξεις – τα ευρωπαϊκά κράτη έχουν θεσπίσει κανονιστικές ρυθμίσεις για την κοινωνική ασφάλιση, για να αποκλείονται τα μειονεκτήματα για εσάς.

Στο εγχειρίδιο αυτό θα μάθετε τι σημαίνει για εσάς και τη σύνταξή σας η ζωή και η εργασία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Σε περίπτωση που δεν απαντήσαμε όλες σας τις ερωτήσεις, μπορείτε να απευθύνεστε σε εμάς ανά πάσα στιγμή.

Περιεχόμενο

- 4 Το ευρωπαϊκό δίκαιο – πού και για ποιον ισχύει
- 7 Εργασία σε άλλα κράτη μέλη
- 11 Προαιρετική ασφάλιση στη Γερμανία
- 14 Με αποκατάσταση της υγείας ξανά έτοιμοι για την καθημερινότητα και το επάγγελμα
- 18 Σύνταξη – οι βασικές προϋποθέσεις
- 21 Η σωστή σύνταξη για εσάς
- 29 Εργάτες ορυχείων – Ειδικές παροχές της Knappschaft
- 31 Υπολογισμός συντάξεων – πολλά κομμάτια φτιάχνουν το σύνολο
- 35 Τροποποιήσεις στο ευρωπαϊκό δίκαιο – Τα πλεονεκτήματα διατηρούνται
- 37 Έναρξη της σύνταξης και αίτηση συνταξιοδότησης
- 40 Καταβολή σύνταξης στο εξωτερικό
- 42 Συνταξιούχοι και η ασφάλιση ασθενείας τους
- 44 Αρμόδια Πρόσωπα Επικοινωνίας στη Γερμανία
- 48 Απέχει μόνο ένα βήμα: Η δική σας ασφάλιση συντάξεων

Το ευρωπαϊκό δίκαιο – πού και για ποιον ισχύει

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι ζουν και εργάζονται σε διάφορα ευρωπαϊκά κράτη. Το ευρωπαϊκό δίκαιο συνδέει τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης των μεμονωμένων κρατών μελών. Με τον τρόπο αυτό, για όλους ισχύουν τα ίδια δικαιώματα και οι ίδιες υποχρεώσεις.

Εάν εργαστήκατε για κάποιο διάστημα στο εξωτερικό, οφείλετε να το γνωστοποιήσετε στην ασφάλιση συντάξεων, γιατί οι περίοδοι αυτές μπορεί αργότερα να αποβούν επωφελείς για την αξίωσή σας για σύνταξη.

Πολύ σημαντικό: σύνταξη λαμβάνει μόνο όποιος πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται και η «ελάχιστη περίοδος ασφάλισης». Περίοδοι ασφάλισης που διανύθηκαν σε διαφορετικές χώρες μπορούν για τον σκοπό αυτό να συνυπολογιστούν. Ο συνυπολογισμός των περιόδων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και της Ελβετίας, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας.

Εφόσον πληροίτε τις προϋποθέσεις για μια σύνταξη, κάθε κράτος μέλος σας καταβάλλει κατά κανόνα μία παροχή βάσει των περιόδων που διανύσατε στο κράτος αυτό. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να λάβετε σύνταξη από πολλά κράτη την ίδια χρονική στιγμή.

Επισημαίνεται:

Σύνταξη γήρατος λαμβάνετε μόνο, αφού έχετε φτάσει στην ηλικία συνταξιοδότησης που έχει καθοριστεί στο εκάστοτε κράτος μέλος, η ηλικία αυτή μπορεί να είναι διαφορετική σε κάθε κράτος μέλος. Παρακαλείστε να ενημερωθείτε εν ευθέτω χρόνω σε όλες τις χώρες στις οποίες εργαστήκατε σχετικά με το χρονικό σημείο κατά το οποίο επιθυμείτε να λάβετε τη σύνταξή σας.

Για το θέμα αυτό ζητήστε συμβουλές από τη συνταξιοδοτική σας ασφάλιση.

Δεν μπορείτε να λάβετε σύνταξη, εάν δεν συμπληρώνετε την ελάχιστη περίοδο ασφάλισης παρά τον συνυπολογισμό των περιόδων. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει η δυνατότητα να σας επιστραφούν οι εισφορές.

Ζητήστε πληροφορίες από τον φορέα σας ασφάλισης συντάξεων για το πώς το Brexit θα επηρεάσει τη Μεγάλη Βρετανία και τη Βόρεια Ιρλανδία. Στη σελίδα 46 θα βρείτε ποιος είναι ο φορέας σας.

Για ποιον ισχύει το ευρωπαϊκό δίκαιο;

Το ευρωπαϊκό δίκαιο ισχύει για όλους τους υπηκόους ενός κράτους μέλους της ΕΕ καθώς και για τους πολίτες της Ελβετίας, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας.

Όποιος δεν είναι υπήκοος ενός κράτους εξ αυτών, είναι ο αποκαλούμενος υπήκοος τρίτης χώρας. Για υπηκόους τρίτης χώρας το ευρωπαϊκό δίκαιο εφαρμόζεται, εφόσον κατοικούν νόμιμα σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ και είχαν ασφαλιστεί τουλάχιστον σε ένα άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Εάν κατοικούν εκτός ΕΕ, πρέπει να έχουν διανύσει περιόδους ασφάλισης σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη της ΕΕ. Εδώ δεν συγκαταλέγονται η Ελβετία, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία.

Αναφορικά με τη Γερμανία, τα άτομα που υπάγονται στο ευρωπαϊκό δίκαιο πρέπει να μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα στη Deutsche Rentenversicherung τα οποία μπορείτε να τα έχετε αποκτήσει, εάν για παράδειγμα είχατε απασχοληθεί ως μισθωτός ή είχατε ασφαλιστεί υποχρεωτικά ως αυτοαπασχολούμενος, είχατε καταβάλει προαιρετικές εισφορές στην ασφάλιση συντάξεων ή αναθρέψατε παιδιά.

Πέραν αυτού, στη Γερμανία το ευρωπαϊκό δίκαιο ισχύει επίσης για

- μέλη μιας κλαδικής ασφάλισης για ελεύθερους επαγγελματίες (για παράδειγμα για αρχιτέκτονες, δικηγόρους, ιατρούς, φαρμακοποιούς, φοροτεχνικούς) ή
- δημοσίους υπαλλήλους (για παράδειγμα της ομοσπονδίας, των κρατιδίων και κοινοτήτων αλλά και δικαστές, εφέδρους και επαγγελματίες στρατιωτικούς, ιερείς, εκκλησιαστικούς δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου σε οργανισμό δημοσίου δικαίου) καθώς και
- αυτοαπασχολούμενους στο σύστημα ασφάλισης γήρατος των αγροτών.

Εάν μετά τον θάνατο ενός μέλους της οικογένειάς σας δικαιούστε παροχές ως επιζώντας, μπορείτε να επικαλεστείτε το ευρωπαϊκό δίκαιο, εάν

- είστε επιζών μέλος της οικογένειας ενός υπηκόου ενός κράτους μέλους της ΕΕ, της Ελβετίας, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν ή της Νορβηγίας ή
- κατέχετε ο ίδιος την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους της ΕΕ, της Ελβετίας, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν ή της Νορβηγίας.

Εργασία σε άλλα κράτη μέλη

Η επιθυμία σας να εργαστείτε σε ένα άλλο κράτος μέλος δεν σημαίνει πάντα ότι θα ασφαλιστείτε και στον εκεί φορέα ασφάλισης συντάξεων. Είναι καλύτερα να ενημερωθείτε από πριν ποιο δίκαιο ισχύει στην περιπτωσή σας.

Ο τόπος διαμονής σας ή η έδρα της επιχείρησης δεν παίζει ρόλο!

Ως γενική αρχή, ισχύουν οι νόμοι μόνο ενός κράτους μέλους και είναι κατά κανόνα η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο εργάζεστε.

Εάν εργάζεστε στη Γερμανία, είστε ασφαλισμένος σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο. Εάν αντιθέτως εργάζεστε σε ένα άλλο κράτος μέλος, είστε εκεί ασφαλισμένος, εφόσον δεν ισχύει στην περιπτωσή σας μία από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται παρακάτω.

Επισημαίνεται:

Εάν ήδη λαμβάνετε σύνταξη γήρατος από ένα άλλο κράτος μέλος και εργάζεστε στη Γερμανία, ενδέχεται να μην υποχρεούστε πλέον να ασφαλιστείτε στη Deutsche Rentenversicherung. Μπορείτε, ωστόσο, να υποβάλετε στη Deutsche Rentenversicherung αίτηση για υποχρεωτική ασφάλιση η οποία μπορεί να σας αποφέρει οφέλη. Φροντίστε να ενημερωθείτε σχετικά.

Απόσπαση

Εάν εργάζεστε μόνο προσωρινά για τον εργοδότη σας σε ένα άλλο κράτος μέλος και συνεχίζετε να πληρώνετε από αυτόν, είναι δυνατόν να συνεχίσει να υφίσταται υποχρέωση ασφάλισης στο κράτος προέλευσής σας. Αυτό λέγεται απόσπαση στο εξωτερικό.

Επισημαίνεται:

Η απόσπαση δεν επιτρέπεται να προβλέπει διάρκεια άνω των 24 μηνών. Δεν πρόκειται για απόσπαση, εάν ως αποσπαζόμενος πάρετε τη θέση κάποιου που εργαζόταν με απόσπαση. Στην περίπτωση αυτή υπάγεστε στις διατάξεις του κράτους μέλους στο οποίο εργάζεστε.

Πιστοποιητικό
απόσπασης A1

Σε περίπτωση απόσπασής σας, μετά από σχετική αίτηση του εργοδότη σας λαμβάνετε πιστοποιητικό απόσπασης (πιστοποιητικό A1) το οποίο τεκμηριώνει σε ποιο δίκαιο υπόκειστε κατά τη διάρκεια της απασχόλησης στο άλλο κράτος μέλος.

Το πιστοποιητικό απόσπασης εκδίδεται κατά κανόνα στη Γερμανία: για ασφαλισμένους των δημοσίων ταμείων ασφάλισης ασθένειας εκδίδεται από το εκάστοτε ταμείο ασφάλισης ασθένειας και για άλλα πρόσωπα από τον αρμόδιο γερμανικό φορέα ασφάλισης συντάξεων ή την κοινοπραξία των αντίστοιχων ταμείων κλαδικής ασφάλισης.

Υπόδειξη:

Μπορείτε να ενημερωθείτε στις σελίδες 45 έως 46 ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας για εσάς στη Γερμανία.

Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να εφαρμοστεί και το γερμανικό δίκαιο, όταν δεν πρόκειται για απόσπαση ή εάν από την αρχή είναι γνωστό ότι η απασχόληση θα διαρκέσει πάνω από 24 μήνες. Τότε η GKV-Spitzenverband, Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung-Ausland, Postfach 200464, 53134 Bonn, τηλέφωνο 0228 9530-0, www.dvka.de, έρχεται σε κατ' εξαίρεση συμφωνία με την αρμόδια υπηρεσία του άλλου κράτους μέλους.

Παράδειγμα:

Ο Κλάους Μ. είναι να εργαστεί για τη γερμανική του επιχείρηση σε θυγατρική της επιχείρηση για τρία έτη στην Αυστρία. Για το διάστημα αυτό θα πληρώνεται από την αυστριακή θυγατρική επιχείρηση. Επειδή στην περίπτωση αυτή δεν πρόκειται για απόσπαση, ο Κλάους Μ. και ο γερμανός εργοδότης του ζητούν τη σύναψη κατ' εξαίρεση συμφωνίας, ώστε ο Κλάους Μ. να συνεχίζει να υπόκειται στις γερμανικές νομικές διατάξεις για όλη τη διάρκεια της απασχόλησής του στην Αυστρία.

Επισημαίνεται:

Η αίτηση για κατ' εξαίρεση συμφωνία πρέπει να υποβάλλεται πριν από την έναρξη της απασχόλησης ή της αυτοτελούς δραστηριότητας.

Εργασία σε πολλά κράτη μέλη

Εάν εργάζεστε ταυτόχρονα σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, υπόκειστε κατά κανόνα στις νομικές διατάξεις του κράτους κατοικίας σας, εφόσον ασκείτε εκεί ένα σημαντικό μέρος της απασχόλησής σας.

Η αρχή αυτή ισχύει αντίστοιχα και για αυτοαπασχολούμενους. Εάν όμως παράλληλα με την αυτοτελή επαγγελματική σας δραστηριότητα ασκείτε ως αυτοαπασχολούμενος και μία εξαρτημένη απασχόληση σε ένα άλλο κράτος μέλος, τότε εφαρμόζονται κατά κανόνα οι νομικές διατάξεις του κράτους μέλους στο οποίο απασχολείστε ως μισθωτός.

Ειδικές κατηγορίες προσώπων

Δημόσιοι υπάλληλοι, υπηρετούντες την υποχρεωτική στρατιωτική ή εναλλακτική τους θητεία και επικουρικοί υπάλληλοι της ΕΕ συνιστάται να απευθύνονται κατά κανόνα σε φορέα της Deutsche Rentenversicherung. Το ευρωπαϊκό δίκαιο προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τα πρόσωπα αυτά.

Προαιρετική ασφάλιση στη Γερμανία

Με προαιρετικές εισφορές μπορείτε να αυξήσετε το ύψος της γερμανικής σας σύνταξης, να αποκτήσετε συνταξιοδοτική αξίωση ή να καλύψετε κενά στην ασφαλιστική σας βιογραφία.

Εάν κατοικείτε στη Γερμανία και δεν πρέπει να καταβάλλετε υποχρεωτικές εισφορές, μπορείτε να ασφαλιστείτε προαιρετικά στη Deutsche Rentenversicherung. Πρέπει μόνο να έχετε συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας σας. Δεν έχει σημασία η υπηκοότητά σας.

Ως γερμανός μπορείτε πάντοτε να ασφαλιστείτε προαιρετικά στη Γερμανία ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας σας. Αυτό ισχύει επίσης για τους υπηκόους ενός άλλου κράτους μέλους, εφόσον έχουν καταβάλει τουλάχιστον μία γερμανική εισφορά.

Θα βρείτε τα κράτη μέλη στη σελίδα 4.

Ακόμη και εάν δεν κατοικείτε στη Γερμανία και δεν έχετε την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους, μπορείτε να ασφαλιστείτε προαιρετικά: θα πρέπει να διαμένετε σε ένα άλλο κράτος μέλος της ΕΕ (όχι όμως σε ένα κράτος του ΕΟΧ ή στην Ελβετία) και να έχετε καταβάλει τουλάχιστον μία γερμανική εισφορά.

Υπόδειξη:

Παράλληλα με τους υπηκόους των κρατών μελών, συχνά μπορούν να ασφαλιστούν προαιρετικά και υπήκοοι άλλων κρατών στη Γερμανία. Αυτό προκύπτει από τις συμφωνίες κοινωνικής ασφάλισης που έχει συνάψει η Γερμανία με διάφορα κράτη παγκοσμίως. Περισσότερες πληροφορίες για τις εκάστοτε συμφωνίες κοινωνικής ασφάλισης παρέχουν τα εγχειρίδια από τη σειρά «Arbeiten in Deutschland und in ...».

Προαιρετικές εισφορές: Τα πλεονεκτήματά σας

Με προαιρετικές εισφορές μπορείτε να συμπληρώσετε την ελάχιστη περίοδο ασφάλισης για μια γερμανική σύνταξη. Μπορείτε όμως και να διατηρήσετε την ασφαλιστική σας κάλυψη για μια σύνταξη λόγω μείωσης της βιοποριστικής σας ικανότητας.

Υπόδειξη:

Για τις συντάξεις αυτές μπορεί να είναι σημαντική η πλήρωση του χρόνου από το 1984 μέχρι σήμερα χωρίς κενά. Εάν σκοπεύετε να αποχωρήσετε από τη νόμιμη γερμανική ασφάλιση συντάξεων, αλλά επιθυμείτε να διατηρήσετε την αξίωση για μία από τις συντάξεις αυτές, φροντίστε να ενημερωθείτε σχετικά με τις δυνατότητες που έχετε.

Στο κεφάλαιο «Αρμόδια πρόσωπα επικοινωνίας στη Γερμανία» θα βρείτε το αρμόδιο πρόσωπο για την περίπτωση σας.

Επιπλέον, οι προαιρετικές εισφορές αυξάνουν τη σύνταξη γήρατός σας ή τη στήριξη των επιζώντων σας σε περίπτωση θανάτου. Ως αυτοαπασχολούμενος μπορείτε να ασφαλιστείτε προαιρετικά για να προνοήσετε για τη συνταξιοδότηση τη δική σας και αυτή των επιζώντων σας.

Καταβολή εισφορών

Καθορίζετε μόνος σας το ύψος και τον αριθμό των προαιρετικών σας εισφορών, ωστόσο υπάρχουν κατώτατες και ανώτατες εισφορές.

Μπορείτε να καταβάλετε προαιρετικές εισφορές για το τρέχον έτος μόνο μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους.

Πριν από την έναρξη μιας προαιρετικής ασφάλισης είναι σκόπιμο να επικοινωνήσετε με τον φορέα ασφάλισης συντάξεων που είναι υπεύθυνος για εσάς. Συνιστούμε να καταβάλλετε τις εισφορές χωρίς μετρητά χρήματα είτε με άμεση χρέωση του λογαριασμού σας είτε με χρέωση ενός εντεταλμένου σας σε ένα τραπεζικό ίδρυμα στη Γερμανία. Το ποσό μπορεί επίσης να εμβάζεται από το εσωτερικό ή το εξωτερικό.

Επισημαίνεται:

Η ασφάλιση συντάξεων δεν αναλαμβάνει τις τραπεζικές χρεώσεις, τα έξοδα μεταφοράς ή λοιπά έξοδα εμβάσματος. Εάν η πληρωμή διενεργείται στο εξωτερικό, θα πρέπει να εμβάζετε το ποσό σε ευρώ, ώστε να αποφεύγονται διαφορές λόγω νομίσματος.

Με αποκατάσταση της υγείας ξανά έτοιμοι για την καθημερινότητα και το επάγγελμα

«Αποκατάσταση πριν από τη σύνταξη» – με αυτό το σύνθημα η Deutsche Rentenversicherung προσφέρει παροχές για την αποκατάσταση της υγείας, έτσι ώστε άτομα με προβλήματα υγείας να μπορέσουν ξανά να εργαστούν και να συμμετάσχουν στην κοινωνική ζωή.

Η προσφορά περιέχει κυρίως παροχές για ιατρική αποκατάσταση της υγείας, αλλά και παροχές για συμμετοχή σε εργασιακή δραστηριότητα και για πρόληψη.

Ιατρική αποκατάσταση

Εάν για λόγους υγείας δεν μπορείτε πλέον να εργαστείτε ή μπορείτε να εργαστείτε μόνο με περιορισμούς, τότε ενδέχεται να σας χορηγηθεί παροχή για ιατρική αποκατάσταση. Αυτό αναμένεται να σας βοηθήσει να γίνετε πάλι καλά ή να παραμείνετε στο επάγγελμά σας όσο γίνεται περισσότερο παρά τη νόσο. Οι παροχές πραγματοποιούνται με νοσηλεία ή σε εξωτερικά ιατρεία ολόκληρη την ημέρα.

Ιατρική αποκατάσταση ενδέχεται να σας χορηγηθεί, εάν η βιοποριστική σας ικανότητα

- κινδυνεύει να μειωθεί σημαντικά ή έχει ήδη μειωθεί λόγω ασθένειας ή αναπηρίας και
- με την αποκατάσταση μπορεί να επανέλθει ή να βελτιωθεί σε σημαντικό βαθμό.

Παροχή για ιατρική αποκατάσταση μπορεί να χορηγείται κάθε τέσσερα χρόνια και διεξάγεται κατά κανόνα στη Γερμανία.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχει το εγχειρίδιό μας «Berufliche Rehabilitation: Ihre neue Chance».

Παροχές για τη συμμετοχή σε εργασιακή δραστηριότητα

Μερικές παθήσεις ή αναπηρίες απαιτούν περισσότερα μέτρα ή ειδική βοήθεια. Οι παροχές για τη συμμετοχή σε εργασιακή δραστηριότητα έχουν στόχο να βελτιώσουν ή να αποκαταστήσουν την ικανότητά σας για απόδοση, ώστε να μπορείτε και πάλι να ανταποκριθείτε στις επαγγελματικές απαιτήσεις επί μονίμου βάσεως. Στην προσφορά συμπεριλαμβάνονται ατομικά ή τεχνικά βοηθητικά μέσα ή εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές υπηρεσίες.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχει το ενημερωτικό μας φυλλάδιο «Prävention – werden Sie aktiv».

Έγκαιρη πρόληψη

Με παροχές πρόληψης η Deutsche Rentenversicherung υποστηρίζει τους εργαζομένους στην έγκαιρη και δραστήρια αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας. Μέσα από δραστηριότητες σε γκρουπ παράλληλα με την επαγγελματική απασχόληση, μαθαίνετε να ενσωματώνετε την υγιεινή διατροφή, την άθληση και την κίνηση καθώς και τεχνικές χαλάρωσης στην καθημερινότητά σας και έτσι να υιοθετήσετε έναν υγιέστερο τρόπο ζωής. Με τον τρόπο αυτό μπορείτε να συμβάλλετε εσείς οι ίδιοι στην πρόληψη χρόνιων παθήσεων και άλλων σοβαρών προβλημάτων υγείας.

Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρώ;

Για όλες τις παροχές πρέπει να έχετε καταβάλει εισφορές για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (ελάχιστη περίοδος ασφάλισης). Κατά κανόνα είναι 15 έτη, για τα οποία συνυπολογίζονται και οι περίοδοι ασφάλισης που διανύσατε σε άλλα κράτη μέλη.

Επίσης, μπορείτε να λάβετε παροχές για ιατρική αποκατάσταση ή για πρόληψη, εάν

- για έξι μήνες καταβάλατε υποχρεωτικές εισφορές για απασχόληση που υπόκειται σε ασφάλιση ή για αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα τα τελευταία δύο έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ή
- εντός δύο ετών μετά από εκπαίδευση ασκήσατε απασχόληση που υπόκειται σε ασφάλιση μέχρι την υποβολή της αίτησης ή μετά από απασχόληση καταστήκατε ανίκανος προς εργασία ή άνεργος

- έχετε μειωμένη βιοποριστική ικανότητα ή απειλείται μείωση της βιοποριστικής σας ικανότητας και έχετε καταβάλει εισφορές για τουλάχιστον πέντε έτη.

Για να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις αυτές μπορούν να λαμβάνονται υπόψη και οι περίοδοι ασφάλισης σε άλλα κράτη μέλη.

Επισημαίνεται:

Εάν κατοικείται εκτός Γερμανίας, μπορείτε να λάβετε παροχή μόνο εάν καταβάλατε γερμανική υποχρεωτική εισφορά κατά τον μήνα υποβολής της αίτησης. Εάν ήσασταν άρρωστος, η υποχρεωτική εισφορά πρέπει να είχε καταβληθεί νωρίτερα. Ορισμένες παροχές για συμμετοχή σε εργασιακή δραστηριότητα μπορούν να διεξαχθούν μόνο στη Γερμανία.

Ιδιαιτερότητα για μεθοριακούς εργαζομένους από τη Γερμανία

Εάν κατοικείτε στη Γερμανία και από εδώ μεταβαίνετε σε ένα άλλο κράτος μέλος για να εργαστείτε, τότε μπορείτε να λάβετε γερμανική παροχή για την αποκατάσταση της υγείας. Η παροχή αυτή διεξάγεται από τη Deutsche Rentenversicherung. Στη συνέχεια, ο φορέας που είναι αρμόδιος για το κράτος στο οποίο απασχολείστε επιστρέφει

το κόστος των εξόδων. Εσείς πρέπει να έχετε ήδη ζητήσει από τον φορέα σας ασφάλισης ασθένειας στο κράτος απασχόλησης να εκδώσει το πιστοποιητικό S1.

Επισημαίνεται:

Ως μεθοριακός εργαζόμενος λαμβάνετε παροχές σε χρήμα, όπως είναι η μεταβατική αποζημίωση ή η άδεια ασθένειας μετ' αποδοχών, μόνο από τον αρμόδιο φορέα του κράτους απασχόλησής σας, και έτσι δεν λαμβάνετε μεταβατική αποζημίωση από τη Deutsche Rentenversicherung κατά τη διάρκεια της ιατρικής αποκατάστασης. Συνιστάται πρώτα να διασαφηνίσετε με τον εργοδότη σας και την ασφάλιση ασθένειας σας, εάν μπορείτε αντί της μεταβατικής αποζημίωσης να λάβετε υποκατάσταση της αμοιβής ή άλλη αντισταθμιστική παροχή για μισθολογική απώλεια.

Σύνταξη – οι βασικές προϋποθέσεις

Δεν υπάρχει συνολική σύνταξη από όλες τις εισφορές και όλες τις χώρες, όπως λέγεται μερικές φορές. Κάθε κράτος μέλος έχει τη δική του κοινωνική ασφάλιση και καθορίζει σύμφωνα με τους δικούς του κανόνες πότε μπορούν να χορηγηθούν παροχές. Αυτό μπορεί να είναι ένα καθορισμένο όριο ηλικίας ή μια ελάχιστη περίοδος ασφάλισης.

Παρακαλούμε να διαβάσετε και το κεφάλαιο «Έναρξη της σύνταξης και αίτηση συνταξιοδότησης».

Οι διατάξεις διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Δεν αποτελεί επομένως έκπληξη το γεγονός ότι η ηλικία συνταξιοδότησης διαφέρει κατά πολύ: Σε μερικά κράτη μέλη παίρνετε σύνταξη γήρατος ήδη στα 60, σε άλλα στα 65 και σε κάποια αφού φτάσετε τα 67 σας χρόνια.

Χάρη στο ευρωπαϊκό δίκαιο δεν χάνονται οι εισφορές που καταβάλατε κατά την πορεία της ζωής σας σε διάφορα κράτη μέλη. Προστατεύονται τα δικαιώματα που αποκτήσατε.

Γενικά ισχύει: Οι εισφορές που καταβάλατε στα κράτη μέλη παραμένουν στον εκεί φορέα ασφάλισης. Κάθε κράτος μέλος στο οποίο είχατε ασφαλιστεί σας καταβάλλει μία σύνταξη όταν πληροίτε τις προϋποθέσεις του.

Επισημαίνεται:

Εάν έχετε διανύσει χρόνο ασφάλισης μικρότερο από ένα έτος, ισχύουν ειδικοί κανόνες. Διαβάστε περισσότερα για το θέμα αυτό στο κεφάλαιο «Υπολογισμός της σύνταξης – πολλά κομμάτια φτιάχνουν το σύνολο» από τη σελίδα 31 και μετά.

Υπό περιστάσεις είναι δύσκολο να αποκτήσετε τις απαραίτητες ελάχιστες περιόδους ασφάλισης για δικαίωμα συνταξιοδότησης σε κάθε χώρα στην οποία εργαστήκατε. Εάν δεν έχετε αρκετές εισφορές σε ένα κράτος μέλος, λαμβάνονται υπόψη και οι περίοδοι στα άλλα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτό ίσως μπορείτε τελικά να λάβετε μία σύνταξη. Για τη γερμανική αξίωση για σύνταξη λαμβάνονται πρόσθετα υπόψη όλες οι περίοδοι που διανύσατε σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον δεν συμπίπτουν με γερμανικές περιόδους. Προσμετρώνται όλες οι περίοδοι που διανύσατε μέχρι το χρονικό σημείο που παρουσιάστηκε λόγος για χορήγηση γερμανικής παροχής (για παράδειγμα η έναρξη της μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας).

Ελάχιστη περίοδος ασφάλισης

Προϋπόθεση για κάθε γερμανική σύνταξη είναι να έχετε καταβάλει εισφορές για ένα ορισμένο διάστημα. Η απαιτούμενη αυτή ελάχιστη περίοδος ασφάλισης, που ονομάζεται και χρόνος αναμονής, είναι ανάλογα με το είδος της σύνταξης 5, 20, 35 ή 45 έτη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις γερμανικές περιόδους παρέχει το εγχειρίδιο «Rente: Jeder Monat zählt».

Για ορισμένα είδη συντάξεων μετράνε για τον χρόνο αναμονής μαζί με τις περιόδους εισφορών και διάφορες άλλες περίοδοι. Αυτές μπορεί να είναι για παράδειγμα περίοδοι κατά τις οποίες ήσασταν άρρωστος ή άνεργος ή αναθρέφατε παιδιά.

Για τους γερμανικούς χρόνους αναμονής μετράνε και όλες οι περίοδοι που διανύσατε στα άλλα κράτη μέλη.

Για τον χρόνο αναμονής των 45 ετών δεν μπορούν ωστόσο να ληφθούν υπόψη ορισμένες περίοδοι στο εξωτερικό. Σε

αυτές συγκαταλέγονται για παράδειγμα περίοδοι κατά τις οποίες ήσασταν άνεργος.

Ειδικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις

Μερικά είδη γερμανικών συντάξεων απαιτούν τις ονομαζόμενες ειδικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις. Αυτό σημαίνει ότι σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα (για παράδειγμα μέσα σε μία πενταετία) πρέπει να έχετε καταβάλει επαρκείς υποχρεωτικές εισφορές για μια απασχόληση που υπόκειται στην υποχρεωτική ασφάλιση ή για μια αυτοτελή δραστηριότητα. Αυτό ισχύει μεταξύ άλλων για τις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας.

Παρακαλούμε να διαβάσετε και το κεφάλαιο «Η σωστή σύνταξη για εσάς».

Μπορείτε φυσικά να συμπληρώσετε τον απαιτούμενο αριθμό υποχρεωτικών εισφορών και με αντίστοιχες υποχρεωτικές εισφορές σε άλλα κράτη μέλη.

Επισημαίνεται:

Σε άλλα κράτη μπορούν να υφίστανται υποχρεωτικές εισφορές χωρίς να έχετε εργαστεί πραγματικά, όπως είναι για παράδειγμα περίοδοι κατοικίας στη Δανία, Ολλανδία, Σουηδία ή Φινλανδία. Οι περίοδοι αυτές δεν λαμβάνονται υπόψη για την εκπλήρωση των ειδικών ασφαλιστικών προϋποθέσεων.

Εάν μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα δεν μπορείτε να καλύψετε μερικούς μήνες χωρίς δική σας υπαιτιότητα (για παράδειγμα λόγω εγκυμοσύνης ή ασθένειας), τότε το «βασικό» διάστημα επιμηκύνεται προς το παρελθόν για τον αριθμό των μηνών αυτών, ώστε να μπορούν να ληφθούν υπόψη και άλλες υποχρεωτικές εισφορές. Το χρονικό διάστημα μπορεί να επιμηκύνεται με τις εξής κοινοτικές περιόδους:

- συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας ή γήρατος,
- λήψη παροχών λόγω ασθένειας,
- ανεργία ή
- ανατροφή παιδιών στο έδαφος ενός άλλου κράτους μέλους.

Η σωστή σύνταξη για εσάς

Η Deutsche Rentenversicherung σας χορηγεί σύνταξη, όταν για λόγους υγείας δεν μπορείτε πλέον να εργαστείτε, λόγω γήρατος και στους οικείους σας σε περίπτωση θανάτου.

Για κάθε μια από τις συντάξεις αυτές πρέπει να πληροίτε συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Στις επόμενες σελίδες σας παραθέτουμε μια επισκόπηση των διαφόρων δυνατοτήτων που υπάρχουν για να λάβετε σύνταξη. Στα κεφάλαια «Σύνταξη – οι βασικές προϋποθέσεις» και «Υπολογισμός συντάξεων – πολλά κομμάτια φτιάχνουν το σύνολο» θα μάθετε πώς το ευρωπαϊκό δίκαιο μπορεί να σας βοηθήσει σχετικά με την αξίωσή σας.

Υπόδειξη:

Εάν θέλετε να μάθετε για ποιες γερμανικές συντάξεις πληροίτε ήδη τις προϋποθέσεις, ζητήστε από τον φορέα συνταξιοδότησής σας γραπτή ενημέρωση με όλες τις πληροφορίες σχετικά με τη σύνταξή σας (Rentenauskunft).

Συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας

Η σύνταξη αυτή χορηγείται, όταν

- η βιοποριστική σας ικανότητα μειώθηκε λόγω ασθένειας ή αναπηρίας,
- συμπληρώνετε τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών και

Η σύνταξη καταβάλλεται το αργότερο μέχρι τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.

- κατά την τελευταία πενταετία πριν από την επέλευση της μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας έχετε καταβάλει τρία χρόνια υποχρεωτικές εισφορές για μια απασχόληση που υπόκειται σε υποχρεωτική ασφάλιση ή μια αυτοτελή δραστηριότητα, ή
- είχατε συμπληρώσει τον γενικό χρόνο αναμονής των 5 ετών από το 1984 και καλύπτετε κάθε μήνα από το 1984 μέχρι την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου.

Ο φορέας σας ασφάλισης συντάξεων εξετάζει βάσει ιατρικών δικαιολογητικών, εάν έχετε μειωμένη βιοποριστική ικανότητα. Η σύνταξη λόγω πλήρους μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας καταβάλλεται, εάν δύναστε να εργαστείτε λιγότερο από τρεις ώρες την ημέρα. Εάν είναι δυνατόν να εργαστείτε περισσότερο από τρεις αλλά λιγότερο από έξι ώρες την ημέρα, σας χορηγείται η σύνταξη λόγω μερικής μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας. Το ύψος αυτής είναι το ήμισυ του ύψους της σύνταξης λόγω πλήρους μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας. Η σύνταξη λόγω μειωμένης βιοποριστικής ικανότητας χορηγείται κατά κανόνα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το πολύ για τρία χρόνια. Μπορεί να παραταθεί, εφόσον τα προβλήματα υγείας εξακολουθούν να υφίστανται.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχει το εγχειρίδιο «Erwerbsminderungsrente: Das Netz für alle Fälle».

Σύνταξη με τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας

Δικαιούστε να λάβετε σύνταξη με τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, όταν

- φτάσετε στο γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και
- έχετε συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών.

Το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης είναι τα 65 έτη για πρόσωπα που γεννήθηκαν πριν από το 1947. Εάν γεννηθήκατε μεταξύ του 1947 και του 1963, το όριο θα αυξηθεί σταδιακά: για τα έτη γεννήσεως 1947 έως 1958 κατά έναν μήνα ανά έτος, για τα έτη γεννήσεως 1959 έως 1963 κατά δύο μήνες. Για πρόσωπα που γεννήθηκαν από το 1964 και μετά το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης είναι τα 67 έτη. Παράλληλα με τη σύνταξη που χορηγείται με τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας μπορείτε να έχετε απεριόριστο πρόσθετο εισόδημα.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με όλες τις συντάξεις γήρατος παρέχει το εγχειρίδιο «Die richtige Altersrente für Sie».

Άλλες συντάξεις γήρατος

Ακόμη κι αν δεν έχετε φτάσει το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, μπορείτε να λάβετε σύνταξη γήρατος στη Γερμανία. Για κάθε μήνα πρόωρης συνταξιοδότησης η σύνταξή σας μειώνεται ωστόσο οριστικά κατά 0,3 % (το πολύ κατά 18 %).

Επισημαίνεται:

Από τη στιγμή που θα επιλέξετε μια σύνταξη, δεν μπορείτε αργότερα να επιλέξετε άλλη σύνταξη γήρατος (με μικρότερες μειώσεις). Συνεπώς, ζητήστε τη συμβουλή μας πριν αποφασίσετε. Αυτό είναι σημαντικό και επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν παρεκκλίσεις. Τα στοιχεία των αρμόδιων προσώπων επικοινωνίας αναγράφονται από τη σελίδα 44 και μετά.

Σύνταξη γήρατος για ιδιαίτερα μακροχρόνια ασφαλισμένους

Αυτή η σύνταξη γήρατος χορηγείται, όταν

- είστε 63 ετών και
- έχετε συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των 45 ετών.

Αυτή η σύνταξη γήρατος χορηγείται χωρίς μείωση.

Εάν γεννηθήκατε μετά το 1952, το όριο ηλικίας αυξάνεται σταδιακά κατά δύο μήνες ανά έτος στα 65 έτη.

Σύνταξη γήρατος για μακροχρόνια ασφαλισμένους

Αυτή η σύνταξη γήρατος χορηγείται, όταν

- είστε 63 ετών και
- έχετε διανύσει τον χρόνο αναμονής των 35 ετών.

Επισημαίνεται:

Εάν σας χορηγήσουμε σύνταξη πριν από το 65ο έτος της ηλικίας (από χρονολογία γεννήσεως 1949 έως 1963 σταδιακή αύξηση στο 67ο έτος της ηλικίας), θα είναι μειωμένη κατά 0,3 % για κάθε μήνα (μέγιστη μείωση μεταξύ 7,2 % και 14,4 %).

Παράδειγμα:

Η Μαρία Φ. γίνεται 63 ετών στις 27 Ιουνίου 2019. Επιθυμεί να λάβει σύνταξη γήρατος για μακροχρόνια ασφαλισμένους από την 1η Νοεμβρίου 2019, κατά δύομισυ έτη νωρίτερα. Η μείωση για τη σύνταξη αυτή ανέρχεται στο 9 %.

Σύνταξη γήρατος για άτομα με βαριές αναπηρίες

Ως άτομο με βαριές αναπηρίες μπορείτε να πάρετε πρόωρη σύνταξη στο 60ό έτος της ηλικίας (από έτος γεννήσεως 1964 στο 62ο έτος), εφόσον συμπληρώνετε τον χρόνο αναμονής των 35 ετών. Για άτομα που γεννήθηκαν από το 1952 έως το 1963, η ηλικία αυξάνεται σταδιακά στα 62 χρόνια.

Επιπλέον, πρέπει να έχετε αναγνωριστεί ως άτομο με βαριές αναπηρίες υπό την έννοια της γερμανικής νομοθεσίας με αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 50 % (πρέπει, δηλαδή, να μπορείτε να προσκομίσετε σχετικό πιστοποιητικό). Εάν κατοικείτε σε άλλο κράτος μέλος, τότε η αρμόδια γερμανική υπηρεσία Auslandsversorgungsamt διαπιστώνει τον βαθμό της αναπηρίας.

Οι φορείς της Deutsche Rentenversicherung ενημερώνουν σχετικά με την αρμόδια υπηρεσία Auslandsversorgungsamt.

Εάν η σύνταξη χορηγηθεί πριν από το 63ο έτος της ηλικίας, θα είναι κατά κανόνα μειωμένη κατά 0,3% για κάθε μήνα κατά τον οποίο η σύνταξη θα ληφθεί πρόωρα (το πολύ 10,8 %). Για τα έτη γεννήσεως 1952 έως 1963 το όριο ηλικίας θα ανέβει σταδιακά από το 63ο στο 65ο έτος της ηλικίας.

Η επιζούσα/ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη χηρείας, όταν έχει διεξαχθεί εξίσωση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων (Rentensplitting).

Συντάξεις σε χήρες και χήρους

Μετά τον θάνατο της/του συζύγου μπορεί να χορηγηθεί σύνταξη χηρείας, εάν η θανούσα/ο θανών σύζυγος λάμβανε μέχρι τον θάνατό της/του σύνταξη ή είχε συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών. Η επιζούσα/ο επιζών σύζυγος δεν επιτρέπεται να έχει ξαναπαντρευτεί.

Επισημαίνεται:

Άτομα με καταχωρισμένη συμβίωση ομοφύλων είναι ισότιμα με συζύγους νόμιμου γάμου. Και οι σύντροφοι ενός ομόφυλου γάμου δικαιούνται να λάβουν σύνταξη χηρείας.

Για να μπορείτε να λάβετε σύνταξη θα πρέπει κατά το χρονικό σημείο του θανάτου να ήσασταν παντρεμένοι για τουλάχιστον ένα έτος. Η ελάχιστη αυτή διάρκεια του ενός έτους δεν ισχύει μόνο, εάν παντρευτήκατε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002 ή ο γάμος δεν τελέστηκε για λόγους οικονομικής αποκατάστασης (για παράδειγμα εάν ο θάνατος του συζύγου επήλθε λόγω ατυχήματος).

Η σύνταξη χηρείας μπορεί να καταβληθεί ως μικρή ή ως μεγάλη σύνταξη. Για τη μεγάλη σύνταξη χηρείας πρέπει η επιζούσα/ο επιζών σύζυγος

- να έχει συμπληρώσει το 45ο έτος της ηλικίας (για περιπτώσεις θανάτου από το έτος 2012 έως το 2029 σταδιακή αύξηση στο 47ο έτος της ηλικίας) ή
- να έχει μειωμένη βιοποριστική ικανότητα ή

- να ανατρέφει δικό της/του τέκνο ή τέκνο του θανόντος/της θανούσης το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας ή
- να φροντίζει υπό τη στέγη της/του δικό της/του τέκνο ή τέκνο του θανόντος/της θανούσης το οποίο λόγω αναπηρίας δεν είναι σε θέση να συντηρεί τον εαυτό του.

Εάν δεν πληροίται καμία από τις προϋποθέσεις αυτές, υφίσταται αξίωση για μία μικρή σύνταξη χηρείας. Αυτή καταβάλλεται το πολύ για 24 ημερολογιακούς μήνες μετά τον θάνατο της/του συζύγου και ανέρχεται στο 25 % της σύνταξης του ασφαλισμένου. Η μεγάλη σύνταξη χηρείας καταβάλλεται επί μονίμου βάσεως και ανέρχεται στο 55 % της σύνταξης του ασφαλισμένου. Εάν παντρευτήκατε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002 και ο ένας εκ των συζύγων γεννήθηκε πριν από τις 2 Ιανουαρίου 1962, η μεγάλη σύνταξη χηρείας ανέρχεται στο 60 % της σύνταξης του ασφαλισμένου. Η μικρή σύνταξη χηρείας καταβάλλεται στις περιπτώσεις αυτές επ' αόριστον.

Εάν η χήρα ή ο χήρος ξαναπαντρευτεί, η αξίωση για σύνταξη επιζώντων εκλείπει. Κατόπιν αιτήσεως μπορεί να καταβληθεί αποζημίωση για τη σύνταξη, η οποία ανέρχεται στο 24πλάσιο του μέσου όρου του ποσού της σύνταξης των τελευταίων δώδεκα μηνών.

Παράδειγμα:

Ο συνταξιούχος Βίλλι Μ. απεβίωσε τον Μάιο του 2014. Η χήρα του Ούλλα Μ. λαμβάνει μια μεγάλη σύνταξη χηρείας από τον Ιούνιο του 2014. Τον Ιούνιο του 2019 ξαναπαντρεύεται, οπότε η σύνταξη χηρείας διακόπτεται στις 30 Ιουνίου 2019. Κατά τους δώδεκα μήνες πριν από τη διακοπή της σύνταξης (Ιούλιος 2018 έως Ιούνιο 2019), η Ούλλα Μ. έλαβε σύνταξη χηρείας κατά μέσο όρο 520 ευρώ (συμπεριλαμβανομένων και των κρατήσεων για την ασφάλιση ασθενείας και μακροχρόνιας περίθαλψης των συνταξιούχων). Η αποζημίωση ανέρχεται στο 24πλάσιο αυτού του μέσου όρου, δηλαδή σε 12.480 ευρώ.

Συντάξεις ορφανών

Σύνταξη ορφανού (λόγω θανάτου του ενός γονέα) χορηγείται μετά τον θάνατο, εάν το θανάτον πρόσωπο

- λάμβανε μία σύνταξη μέχρι τον θάνατό του ή
- κατά το χρονικό σημείο του θανάτου είχε συμπληρώσει τον χρόνο αναμονής των πέντε ετών.

Εάν έχουν αποβιώσει και οι δύο γονείς, καταβάλλεται σύνταξη ορφανών λόγω θανάτου και των δύο γονέων.

Σύνταξη ορφανού λαμβάνουν φυσικά και υιοθετημένα παιδιά του θανάτου καθώς και προγονικά και θετά παιδιά, εγγόνια και αδέρφια τα οποία συγκατοικούσαν με τον θανάτον και συντηρούνταν κατά κύριο μέρος από αυτόν. Η σύνταξη αυτή καταβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας.

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις (για παράδειγμα σχολική ή επαγγελματική εκπαίδευση) η σύνταξη καταβάλλεται στο ορφανό μέχρι το 27ο έτος της ηλικίας.

Άλλες συντάξεις λόγω θανάτου

Εάν πήρατε διαζύγιο μετά τις 30 Ιουνίου 1977 και ο/η τέως σύζυγός σας έχει αποβιώσει, ενδέχεται να έχετε αξίωση για σύνταξη λόγω ανατροφής τέκνου. Αυτή σας καταβάλλεται από τις δικές σας περιόδους ασφάλισης, εφόσον ανατρέφετε ένα τέκνο. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις καταχωρισμένης συμβίωσης.

Σύνταξη χηρείας από τον προτελευταίο σύζυγο καταβάλλεται, όταν μετά τον θάνατο του τέως συζύγου σας ξαναπαντρευτήκατε ή συζούσατε στο πλαίσιο καταχωρισμένης σχέσης συμβίωσης και ο καινούργιος δεσμός λύθηκε ή ανακλήθηκε (παραδείγματος χάριν λόγω θανάτου).

Εάν ο γάμος σας διαζεύχθηκε πριν από την 1η Ιουλίου 1977, μπορεί να χορηγηθεί σύνταξη χηρείας για διαζευγμένους ή διαζευγμένους.

Υπόδειξη:

Λεπτομερείς πληροφορίες για όλες τις συντάξεις επιζώντων παρέχει το εγχειρίδιό μας «Hinterbliebenenrente: Hilfe in schweren Zeiten».

Συντάξεις και εισόδημα

Εάν έχετε εισόδημα παράλληλα με μία σύνταξη λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας ή με μία σύνταξη γήρατος που λάβατε πριν φτάσετε στο γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνετε συγκεκριμένα όρια πρόσθετου εισοδήματος. Αμοιβές και εισοδήματα από εργασία στη Γερμανία και στο εξωτερικό επιφέρουν τις ίδιες συνέπειες. Δεν επιτρέπεται να κερδίζετε περισσότερα από 6.300 ευρώ ανά έτος. Σε περίπτωση που υπερβείτε αυτό το όριο πρόσθετου εισοδήματος, η σύνταξή σας θα καταβάλλεται ως μερική σύνταξη ή θα σταματήσει να καταβάλλεται.

Επισημαίνεται:

Στις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας λαμβάνονται υπόψη ως εισόδημα και ορισμένες κοινωνικές παροχές.

Στις συντάξεις επιζώντων, μετά τους τρεις πρώτους μήνες από τον θάνατο, το δικό σας εισόδημα που υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο απαλλασσόμενο ποσό συνυπολογίζεται κατά 40%. Λαμβάνονται υπόψη και κοινωνικές παροχές, εισόδημα από περιουσία και αντίστοιχα εισοδήματα στο εξωτερικό. Το ποσό που λαμβάνεται υπόψη είναι το ακαθάριστο πριν από την αφαίρεση των φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης στο εξωτερικό. Για τον υπολογισμό του καθαρού ποσού αφαιρούνται από τα εισοδήματα αυτά συγκεκριμένα πάγια ποσά.

Τα ορφανά επιτρέπεται να έχουν απεριόριστο πρόσθετο εισόδημα, εφόσον πληρούν όλες τις περαιτέρω προϋποθέσεις για την αξίωση συνταξιοδότησης.

Εργάτες ορυχείων – Ειδικές παροχές της Knappschaft

Για εργαζόμενους στον τομέα των εξορύξεων υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις στο γερμανικό δίκαιο λόγω των ιδιαίτερων επιβαρύνσεων και των κινδύνων. Επιπλέον, το ευρωπαϊκό δίκαιο επηρεάζει και αυτή την ομάδα ατόμων.

Η ασφάλιση συντάξεων της Knappschaft προσφέρει παράλληλα με τις περιγραφείσες συντάξεις της νόμιμης ασφάλισης συντάξεων και ειδικές παροχές για τον τομέα των εξορύξεων:

- σύνταξη για εργάτες ορυχείων με μειωμένη επαγγελματική ικανότητα στον τομέα των εξορύξεων
- σύνταξη για εργάτες ορυχείων μετά τη συμπλήρωση του 50ού έτους της ηλικίας
- σύνταξη γήρατος για μακροχρόνια απασχολούμενους σε υπόγεια ορυχεία
- χρηματοδοτική αντιστάθμιση για εργάτες ορυχείων

Υπόδειξη:

Για περαιτέρω πληροφορίες απευθυνθείτε στη Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See. Η διεύθυνση αναγράφεται στη σελίδα 50.

Σε άλλα κράτη μέλη υπάρχουν ειδικά συστήματα ασφάλισης για εργάτες ορυχείων που αντιστοιχούν στη γερμανική ασφάλιση συντάξεων της Knappschaft, όπως για παράδειγμα στη Γαλλία. Οι περίοδοι ασφάλισης που πραγματοποιήσατε στα συστήματα αυτά μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση της αξίωσης για μια ειδική παροχή από την Knappschaft.

Εάν στα άλλα κράτη μέλη δεν υπάρχουν ειδικά συστήματα ασφάλισης για εργάτες ορυχείων, οι περίοδοι που πραγματοποιήσατε στην ασφάλιση συντάξεων για εργάτες ορυχείων μπορούν να ληφθούν υπόψη μόνο, εφόσον ασκούσατε την απασχόλησή σας σε ορυχείο. Εάν απαιτείται πρόσθετα η «άσκηση συνεχούς εργασίας σε υπόγεια ορυχεία», τότε οι αντίστοιχες απασχολήσεις σας σε άλλα κράτη μέλη λαμβάνονται υπόψη και στην περίπτωση αυτή.

Υπολογισμός συντάξεων – πολλά κομμάτια φτιάχνουν το σύνολο

Εφόσον πληροίτε τις προϋποθέσεις για σύνταξη, κάθε κράτος μέλος στο οποίο είχατε ασφαλιστεί σας χορηγεί μια δική του σύνταξη σύμφωνα με τη δική του νομοθεσία και τις δικές του διατάξεις. Όλες μαζί οι συντάξεις σας από τα κράτη μέλη δημιουργούν ένα σύνολο – τη συνολική σύνταξη από τις περιόδους ασφάλισης που διανύθηκαν στην Ευρώπη.

Το ευρωπαϊκό δίκαιο μπορεί να επηρεάσει τον υπολογισμό της σύνταξής σας. Θέλει να αποτρέψει μειονεκτήματα, εάν εργαζόσασταν ή διαμένετε σε περισσότερα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό προβλέπεται ένας ειδικός διακρατικός υπολογισμός.

Ο διακρατικός υπολογισμός σας αντιμετωπίζει σαν να είχατε διανύσει όλη σας την ασφαλιστική ζωή σε ένα μόνο κράτος μέλος. Ο στόχος είναι να αποφευχθούν μειονεκτήματα που ενδέχεται να προκληθούν από κενά, επειδή εργαστήκατε σε ένα άλλο κράτος μέλος.

Εάν πληροίτε τις προϋποθέσεις για σύνταξη μόνο μαζί με τις περιόδους από άλλα κράτη μέλη, υπολογίζεται και σας καταβάλλεται η διακρατική σύνταξη.

Εάν έχετε ήδη θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις γερμανικές σας περιόδους, η σύνταξη υπολογίζεται πρόσθετα μόνο με τις γερμανικές περιόδους (υπολογισμός με βάση την εθνική νομοθεσία). Στη συνέχεια γίνεται σύγκριση των πληρωτέων ποσών βάσει και των δύο υπολογισμών και σας καταβάλλεται η σύνταξη με το μεγαλύτερο ποσό.

Επισημαίνεται:

Αυτή τη διαδικασία διεξάγει κάθε φοράς στην Ευρώπη στον οποίο πραγματοποιήσατε περιόδους ασφάλισης.

Υπολογισμός συντάξεων μόνο με γερμανικές περιόδους (υπολογισμός με βάση την εθνική νομοθεσία)

Ο υπολογισμός μιας σύνταξης με βάση την εθνική νομοθεσία με τις γερμανικές περιόδους δεν επηρεάζεται από το ευρωπαϊκό δίκαιο. Οι περίοδοι των άλλων κρατών μελών δεν λαμβάνονται υπόψη. Το ύψος της σύνταξης προκύπτει μόνο από τις περιόδους που διανύσατε στη Γερμανία.

Λεπτομέρειες σχετικά με τον υπολογισμό των γερμανικών συντάξεων παρέχονται στα εγχειρίδιά μας «Rente: So wird sie berechnet» (για τα παλιά ή τα νέα ομοσπονδιακά κρατίδια).

Το ύψος της γερμανικής σας σύνταξης διαμορφώνεται κυρίως από το ύψος των εισοδημάτων σας για τα οποία καταβάλατε εισφορές κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σας πορείας στη Γερμανία. Επιπλέον, λαμβάνετε μόρια σύνταξης για περιόδους χωρίς καταβολή εισφορών. Εδώ συγκαταλέγονται συνυπολογίσιμες περίοδοι, για παράδειγμα για ανεργία, για σχολική εκπαίδευση με χαρακτήρα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας.

Επισημαίνεται:

Η σύνταξη με βάση την εθνική νομοθεσία υπολογίζεται, όταν έχετε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις γερμανικές περιόδους.

Υπολογισμός συντάξεων από όλες τις περιόδους (διακρατικός υπολογισμός)

Ο υπολογισμός αυτός επηρεάζεται από το ευρωπαϊκό δίκαιο. Εδώ, εκτός από τις περιόδους που συνυπολογίζονται σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο λαμβάνονται υπόψη και περιοδοί ασφάλισης σε άλλα κράτη μέλη. Οι φορείς ασφάλισης συντάξεων των κρατών μελών γνωστοποιούν μεταξύ τους τις περιόδους αυτές, εάν κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης δηλώσετε όλες τις χώρες στις οποίες εργαστήκατε.

Τότε κάθε κράτος μέλος υπολογίζει τη διακρατική σύνταξη σύμφωνα με τις δικές του διατάξεις. Αρχικά αντιμετωπίζει δε όλες τις περιόδους από τα άλλα κράτη μέλη σαν να είναι δικές του.

Κάθε μήνας λαμβάνεται υπόψη μόνο μία φορά, ακόμη και όταν διασταυρώνονται περιοδοί ασφάλισης στη Γερμανία και σε άλλα κράτη μέλη, για παράδειγμα εάν αλλάξετε εργασία μέσα στον ίδιο μήνα. Βάσει αυτών υπολογίζεται μαζί με τις γερμανικές περιόδους το ποσό της σύνταξης.

Στη συνέχεια ο κάθε φορέας ασφάλισης συντάξεων υπολογίζει τις εκάστοτε δικές του, εθνικές περιόδους σε σχέση με όλες τις περιόδους και έτσι προκύπτει η αναλογική διακρατική σύνταξη. Με το βήμα αυτό αποφεύγεται η πολλαπλή αξιοποίηση όλων των περιόδων, πράγμα που θα συνέβαινε εάν ο κάθε φορέας ασφάλισης συντάξεων κατέβαλε μία σύνταξη, η οποία θα προερχόταν από όλες τις περιόδους στην Ευρώπη.

Ο διακρατικός υπολογισμός της γερμανικής σύνταξης είναι συνήθως υψηλότερος από τον υπολογισμό με βάση την εθνική νομοθεσία, όταν υπάρχουν γερμανικές περιόδους χωρίς καταβολή εισφορών και αναβαθμίζονται στην αξιολόγησή τους μέσω περιόδων σε άλλα κράτη μέλη. Πάντως, το αποτέλεσμα του διακρατικού υπολογισμού δεν είναι απαραίτητα το πιο συμφέρον σε κάθε περίπτωση. Για να μπορεί δε να γίνει η σύγκριση, υπολογίζεται σε μόνιμη βάση και η σύνταξη με βάση την εθνική νομοθεσία, εφόσον θεμελιώνετε δικαίωμα συνταξιοδότησης μόνο με τις γερμανικές περιόδους. Σας καταβάλλεται η υψηλότερη σύνταξη.

Επισημαίνεται:

Εάν εργαστήκατε μόνο για μικρό χρονικό διάστημα σε ένα κράτος μέλος και ασφαλιστήκατε για λιγότερο από ένα έτος, το άλλο κράτος μέλος συνήθως αναλαμβάνει τις περιόδους αυτές. Κατά τον υπολογισμό της διακρατικής σύνταξης δεν λαμβάνει χώρα ο υπολογισμός της αναλογικής σύνταξης. Έτσι αποφεύγονται οι πολύ χαμηλές συντάξεις και μειώνεται ο διοικητικός φόρτος εργασίας.

Τροποποιήσεις στο ευρωπαϊκό δίκαιο – Τα πλεονεκτήματα διατηρούνται

Με την ένταξη νέων κρατών μελών στην ΕΕ, το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού δικαίου επεκτείνεται σε όλα τα κράτη μέλη. Ανεξάρτητα από αυτό, και το ίδιο το ευρωπαϊκό δίκαιο υπόκειται σε διαρκείς μεταβολές. Και οι τροποποιήσεις αυτές μπορούν να είναι σημαντικές για εσάς. Για τον λόγο αυτό έχετε το δικαίωμα να ζητήσετε την επανεξέταση της σύνταξής σας.

Εάν μέχρι στιγμής δεν ήταν δυνατό να σας χορηγηθεί γερμανική σύνταξη, επειδή δεν πληρούσατε τις προϋποθέσεις, ενδέχεται να θεμελιώνετε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με το ευρωπαϊκό δίκαιο για πρώτη φορά. Και με την ένταξη νέων κρατών μελών μπορεί να θεμελιώνετε για πρώτη φορά ένα γερμανικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί επίσης να αυξηθεί η σύνταξη που ήδη λαμβάνετε, εάν διαθέτετε περιόδους ασφάλισης στα νέα κράτη μέλη.

Για τον λόγο αυτό, με την ένταξη νέων κρατών μελών (τελευταία της Κροατίας την 1η Ιουλίου 2013) ή με την εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου έχετε τη δυνατότητα να ζητήσετε την επανεξέταση της σύνταξής σας.

Σε όλες τις περιπτώσεις σας χορηγείται η σύνταξη ή η υψηλότερη σύνταξη το νωρίτερο από την ημερομηνία αυτή, δηλαδή από την ένταξη ενός νέου κράτους μέλους ή από την τροποποίηση στο ευρωπαϊκό δίκαιο. Εάν δεν έχετε κάποιο όφελος από αυτό, τότε δεν αλλάζει τίποτε.

Επισημαίνεται:

Μετά την ένταξη ενός νέου κράτους μέλους, την έναρξη ισχύος του ευρωπαϊκού δικαίου ή μία τροποποίηση στο ευρωπαϊκό δίκαιο έχετε περιθώριο δύο ετών για να υποβάλετε αίτηση επανεξέτασης. Μετά το πέρας της προθεσμίας των δύο ετών η καταβολή της σύνταξης ή της υψηλότερης σύνταξης αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Έναρξη της σύνταξης και αίτηση συνταξιοδότησης

Για να συνταξιοδοτηθείτε από την Deutsche Rentenversicherung και από τα άλλα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλετε αίτηση. Εδώ θα πληροφορηθείτε το χρονικό σημείο της έναρξης καταβολής μιας γερμανικής σύνταξης, πού μπορείτε να υποβάλετε την αίτηση για τη συνταξιοδότησή σας και ποιες προθεσμίες θα πρέπει να τηρήσετε.

Η γερμανική σας σύνταξη αρχίζει να καταβάλλεται κατά κανόνα την πρώτη του ημερολογιακού μήνα κατά την έναρξη του οποίου πληροίτε τις προϋποθέσεις.

Παράδειγμα:

Η Rita N. γίνεται 65 ετών και επτά μηνών τον Μάιο του 2019. Από την ημερομηνία αυτή πληροί όλες τις προϋποθέσεις. Η σύνταξή της αρχίζει να καταβάλλεται την 1η Ιουνίου 2019.

Φυσικά είναι απαραίτητος όρος να υποβάλετε την αίτησή σας εντός τριών ημερολογιακών μηνών μετά το πέρας του μηνός κατά τον οποίο εκπληρώνετε τις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις. Εάν υποβάλετε την αίτησή σας αργότερα, η καταβολή της σύνταξής σας θα αρχίσει την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο υποβάλατε την αίτηση. Το χρονικό σημείο υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Για να μην πάνε χαμένες οι αξιώσεις σας, καλό είναι να υποβάλετε την αίτηση πάντοτε εγκαίρως.

Παράδειγμα:

Η Ρίτα Ν. υποβάλλει την αίτησή της τον Σεπτέμβριο του 2019. Επειδή όλες οι προϋποθέσεις έχουν εκπληρωθεί ήδη από το Μάιο του 2019 – δηλαδή περισσότερο από τρεις μήνες νωρίτερα –, η σύνταξή της αρχίζει να καταβάλλεται την 1η Σεπτεμβρίου 2019.

Εξαιρέσεις ισχύουν σχετικά με τις συντάξεις λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας και τις συντάξεις επιζώντων. Μία σύνταξη ορισμένου χρόνου λόγω μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας καταβάλλεται από τον 7ο ημερολογιακό μήνα από την επέλευση της μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας και μετά. Εάν η αίτηση υποβληθεί μετά τον έβδομο ημερολογιακό μήνα, η σύνταξη αρχίζει να καταβάλλεται από τον μήνα της αίτησης. Μία σύνταξη επιζώντων καταβάλλεται αναδρομικά για μέχρι και δώδεκα ημερολογιακούς μήνες πριν από τον μήνα της αίτησης.

Πού μπορώ να υποβάλω την αίτηση συνταξιοδότησης;

Εάν κατοικείτε στη Γερμανία, θα υποβάλετε την αίτησή σας στη Deutsche Rentenversicherung. Εάν κατοικείτε σε ένα άλλο κράτος μέλος, παρακαλείστε να υποβάλετε την αίτησή σας στον εκεί φορέα. Εάν όμως δεν έχετε πραγματοποιήσει καθόλου περιόδους ασφάλισης στο κράτος που κατοικείτε, μπορείτε να υποβάλετε την αίτηση και κατευθείαν στο κράτος στο οποίο είχατε ασφαλιστεί για τελευταία φορά. Εάν κατοικείτε εκτός των κρατών μελών, τότε παρακαλείστε να υποβάλετε την αίτησή σας στον φορέα στον οποίο είχατε ασφαλιστεί για τελευταία φορά.

Από τη σελίδα 44 και μετά θα βρείτε πού μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για σύνταξη στη Γερμανία.

Επισημαίνεται:

Στα άλλα κράτη μέλη η έναρξη της συνταξιοδότησης μπορεί να λάβει χώρα αργότερα ή νωρίτερα απ' ό τι στη Γερμανία. Παρακαλούμε να ενημερωθείτε εγκαίρως στους εκεί φορείς σχετικά με τις αξιώσεις σας για να αποφύγετε μειονεκτήματα.

Μία αίτηση αρκεί

Εάν υποβάλετε αίτηση συνταξιοδότησης σε κράτος μέλος, η αίτηση αυτή ισχύει για όλα τα κράτη μέλη στα οποία έχετε πραγματοποιήσει περιόδους ασφάλισης. Εάν υποβάλετε αίτηση για παράδειγμα στη Γαλλία για τη γαλλική σας σύνταξη, τότε η αίτηση αυτή με την ίδια ημερομηνία ισχύει και ως αίτηση για τη γερμανική σας σύνταξη.

Ωστόσο, αυτό ισχύει μόνο εάν κατά την υποβολή της αίτησης δηλώσετε και όλες τις περιόδους ασφάλισης και κατοικίας σε άλλα κράτη μέλη. Εάν δεν τις δηλώσετε ή τις δηλώσετε με καθυστέρηση, δεν είναι δεσμευτικό το χρονικό σημείο της «πρώτης» αίτησης, αλλά το χρονικό σημείο κατά το οποίο συμπληρώσατε τα στοιχεία που έλειπαν ή υποβάλατε νέα αίτηση.

Υπόδειξη:

Εάν υποβάλετε αίτηση για χορήγηση σύνταξης γήρατος, έχετε τη δυνατότητα να καθορίσετε από ποιο κράτος μέλος επιθυμείτε να λάβετε κιάλας σύνταξη και από ποιο κράτος μέλος να μην λάβετε ακόμη, με μία σχετική υπόδειξη στην αίτησή σας για συνταξιοδότηση.

Καταβολή σύνταξης στο εξωτερικό

Και οι συνταξιούχοι μπορούν σε μεγάλο βαθμό να εγκαθίστανται όπου τους αρέσει. Η γερμανική σύνταξη μεταναστεύει μαζί τους. Υπάρχουν, ωστόσο, εξαιρέσεις τις οποίες πρέπει να λάβετε υπόψη σας.

Γερμανοί, υπήκοοι των κρατών μελών και υπήκοοι άλλων κρατών λαμβάνουν κατά κανόνα ολόκληρη τη γερμανική σύνταξη, ακόμη και όταν έχουν μεταφέρει τον τόπο διαβίωσής τους από τη Γερμανία στα άλλα κράτη μέλη.

Επισημαίνεται:

Εάν μεταφέρετε τον συνήθη τόπο διαμονής σας σε ένα άλλο κράτος μέλος, υποχρεούστε να μας το δηλώσετε εγκαίρως, δηλαδή περίπου δύο μήνες νωρίτερα.

Διαβάστε, επίσης, σχετικά το εγχειρίδιό μας «Das deutschpolnische Sozialversicherungsabkommen vom 9. Oktober 1975».

Ενδέχεται να προκύψουν περιορισμοί για εσάς, εάν μετακομίσετε από τη Γερμανία σε ένα άλλο κράτος μέλος και στη γερμανική σας σύνταξη συμπεριλαμβάνονται και περίοδοι στο εξωτερικό (όπως είναι οι περίοδοι ασφάλισης σύμφωνα με τη γερμανο-πολωνική σύμβαση του 1975). Η σύνταξή σας μπορεί υπό περιστάσεις να μειωθεί.

Υπόδειξη:

Εάν σκοπεύετε να μετοικήσετε, σας συνιστούμε να συμβουλευτείτε τον φορέα σας ασφάλισης συντάξεων. Να επικοινωνήσετε και με το ταμείο ασθενοείας σας για να διευκρινιστεί πώς θα συνεχιστεί η ασφάλιση ασθενοείας σας.

Εάν διαμένετε μόνιμα εκτός των κρατών μελών, ενδέχεται να υπάρχουν περιορισμοί. Αυτό αφορά συνταξιούχους, στη σύνταξη των οποίων συμπεριλαμβάνονται περίοδοι σύμφωνα με τον νόμο περί των αποκτώμενων στην αλλοδαπή συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων μέσω καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (Fremdrentengesetz). Αυτές είναι για παράδειγμα περίοδοι, οι οποίες συνυπολογίζονται σε εκτοπισθέντες και μετανάστες γερμανικής καταγωγής από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Aussiedler) για τις περιόδους που έχουν διανύσει στα εδάφη της προέλευσής τους στην Ανατολική Ευρώπη.

Πώς διεξάγεται η πληρωμή της σύνταξης;

Και στο εξωτερικό λαμβάνετε τη σύνταξή σας μηνιαίως. Μπορεί να καταβάλλεται σε τραπεζικό σας λογαριασμό στη Γερμανία, στα κράτη μέλη ή στο υπόλοιπο εξωτερικό. Για τον σκοπό αυτό χρειαζόμαστε τον διεθνή κωδικό αναγνώρισης της τράπεζάς σας (BIC) και τον διεθνή αριθμό του τραπεζικού σας λογαριασμού (IBAN), τους οποίους θα μάθετε από την τράπεζά σας.

BIC σημαίνει «Bank Identifier Code» και IBAN σημαίνει «International Bank Account Number».

Συντάξεις λόγω μειωμένης βιοποριστικής ικανότητας

Το δικαίωμά σας για σύνταξη λόγω πλήρους μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας ή λόγω βιοποριστικής ανικανότητας γεννήθηκε ενδεχομένως σε συνάρτηση με την κατάσταση της γερμανικής αγοράς εργασίας (για παράδειγμα με την προσφορά θέσεων εργασίας μερικής απασχόλησης). Εάν μεταφέρετε τον τόπο διαβίωσής σας από τη Γερμανία ή τα κράτη μέλη στο υπόλοιπο εξωτερικό, στην περίπτωση αυτή δικαιούστε μόνο τη χαμηλότερη σύνταξη λόγω μερικής μείωσης της βιοποριστικής ικανότητας ή λόγω επαγγελματικής ανικανότητας.

Παρακαλούμε να διαβάσετε και το εγχειρίδιό μας «Erwerbsminderungsrente: Das Netz für alle Fälle».

Συνταξιούχοι και η ασφάλιση ασθενείας τους

Το ευρωπαϊκό δίκαιο εξασφαλίζει την καλή σας ασφάλιση και όταν είστε συνταξιούχος. Ανεξάρτητα από το σε ποιο κράτος μέλος κατοικείτε και ποιος καταβάλλει τη σύνταξή σας, έχει ρυθμιστεί το πού έχετε ασφάλιση ασθενείας.

Εάν κατοικείτε στη Γερμανία και λαμβάνετε γερμανική σύνταξη, στην περίπτωση σας εφαρμόζεται το γερμανικό δίκαιο περί ασφάλισης ασθενείας. Αυτό ισχύει ακόμη και εάν λαμβάνετε και μια σύνταξη από ένα άλλο κράτος μέλος. Η σύνταξή σας από το εξωτερικό λαμβάνεται υπόψη ως εισόδημα που υπόκειται σε κρατήσεις.

Στις περιπτώσεις υποχρεωτικής ασφάλισης παρακρατούμε εμείς τις εισφορές από τη σύνταξή σας και τις διαβιβάζουμε στο ταμείο ασθενείας σας.

Το ταμείο ασθενείας σας διαπιστώνει κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης, εάν ως συνταξιούχος είστε υποχρεωτικά ασφαλισμένος για ασθένεια και μακροχρόνια περίθαλψη. Εάν είστε προαιρετικά ασφαλισμένος σε κρατική ασφάλιση ασθενείας ή ιδιωτικά ασφαλισμένος για ασθένεια, τότε μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για επιχορήγηση επί των εισφορών.

Υπόδειξη:

Παρακαλούμε να διαβάσετε και το ενημερωτικό έντυπο «Merkblatt über die Krankenversicherung der Rentner (KVdR) und Pflegeversicherung».

Εάν κατοικείτε στη Γερμανία, αλλά λαμβάνετε μόνο μια σύνταξη από ένα άλλο κράτος μέλος, μπορείτε και πάλι να λάβετε παροχές περίθαλψης στη Γερμανία, όπως είναι για παράδειγμα να επισκεφθείτε ιατρό. Στην περίπτωση αυτή παραμένετε ασφαλισμένος για ασθένεια σύμφωνα με τις διατάξεις του κράτους μέλους από το οποίο λαμβάνετε τη σύνταξή σας.

Για να μπορείτε να λαμβάνετε παροχές περίθαλψης στη Γερμανία, θα πρέπει να απευθυνθείτε στον αλλοδαπό σας φορέα ασφάλισης συντάξεων για να σας εξηγήσει την περαιτέρω διαδικασία.

Η ασφάλιση ασθενοίας σας σε κράτος μέλος

Εάν κατοικείτε σε άλλο κράτος μέλος και λαμβάνετε εκεί μία γερμανική σύνταξη και μία σύνταξη από το κράτος κατοικίας σας, είστε ασφαλισμένος για ασθένεια σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους. Εάν λαμβάνετε μόνο γερμανική σύνταξη στο κράτος μέλος, για εσάς ισχύει το γερμανικό δίκαιο. Για να μπορείτε να λάβετε παροχές περίθαλψης στο άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να συνεννοηθείτε με το γερμανικό σας ταμείο ασθενοίας, για να γνωρίζετε τι πρέπει να προσέξετε.

Προαιρετικά ασφαλισμένοι της γερμανικής δημόσιας ασφάλισης ασθενοίας ή άτομα με ιδιωτική ασφάλιση ασθενοίας μπορούν να υποβάλουν αίτηση για επιχορήγηση επί των εισφορών ακόμη και όταν κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, εφόσον δεν υφίσταται υποχρέωση ασφάλισης ασθενοίας στο εξωτερικό.

Υπόδειξη:

Παρακαλούμε να ενημερώνετε το γερμανικό ταμείο ασθενοίας και τον γερμανικό σας φορέα ασφάλισης συντάξεων, όταν θέλετε να μετακομίσετε.

Αρμόδια Πρόσωπα Επικοινωνίας στη Γερμανία

Η επεξεργασία ερωτήσεων και αιτήσεων σχετικά με το ευρωπαϊκό δίκαιο γίνεται στη Γερμανία από διάφορους φορείς ασφάλισης. Εάν κατοικούσατε ή εργαζόσασταν σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, θα σας εξυπηρετήσουν ή η Deutsche Rentenversicherung Bund, η Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See ή ένα περιφερειακό ίδρυμα της Deutsche Rentenversicherung.

Αρμόδιος είναι κατά κανόνα ο φορέας ασφάλισης στον οποίο καταβάλατε τις γερμανικές σας εισφορές.

Υπόδειξη:

Εάν ακόμη δεν έχετε καταβάλει γερμανικές εισφορές, παρακαλείστε να απευθυνθείτε στη Deutsche Rentenversicherung Bund, η οποία θα σας γνωστοποιήσει τον αρμόδιο για εσάς φορέα.

Εάν καταβάλατε την τελευταία σας γερμανική εισφορά στη Deutsche Rentenversicherung Bund, παρακαλούμε να απευθύνεστε σε αυτόν τον φορέα ασφάλισης.

Εάν κάποτε καταβάλατε τουλάχιστον μία γερμανική εισφορά στη Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See, αυτή είναι αρμόδια για εσάς.

Επισημαίνεται:
Η Deutsche Rentenversicherung Bund και η Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See είναι φορείς αρμόδιοι για όλα τα κράτη μέλη.

Εάν καταβάλατε την τελευταία σας γερμανική εισφορά σε ένα περιφερειακό ίδρυμα, θα σας εξυπηρετήσει το περιφερειακό ίδρυμα που είναι αρμόδιο για το εκάστοτε κράτος μέλος.

Η αρμοδιότητα των περιφερειακών ιδρυμάτων προκύπτει κατά κανόνα από το κράτος μέλος στο οποίο καταβλήθηκε η τελευταία εισφορά:

Πίνακας σχετικά με την αρμοδιότητα των περιφερειακών ιδρυμάτων

τελευταία εισφορά στη χώρα	αρμόδιος φορέας ασφάλισης συντάξεων
Αυστρία	Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Μόναχο
Βέλγιο	Deutsche Rentenversicherung Rheinland
Βουλγαρία	Rentenversicherung Mitteldeutschland, έδρα στο Halle
Γαλλία	Deutsche Rentenversicherung Rheinland-Pfalz
Δανία	Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Ελβετία	Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στην Καρλσρούη
Ελλάδα	Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στη Στουτγάρδη
Εσθονία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Ιρλανδία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Ισλανδία	Deutsche Rentenversicherung Westfalen
Ισπανία	Deutsche Rentenversicherung Rheinland
Ιταλία	Deutsche Rentenversicherung Schwaben
Κροατία	Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Landshut
Κύπρος	Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στη Στουτγάρδη
Λετονία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Λιθουανία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο

τελευταία εισφορά στη χώρα	αρμόδιος φορέας ασφάλισης συντάξεων
Λιχτενστάιν	Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg, έδρα στην Καρλσρούη
Λουξεμβούργο	Deutsche Rentenversicherung Rheinland-Pfalz
Μάλτα	Deutsche Rentenversicherung Schwaben
Μεγάλη Βρετανία και Βόρεια Ιρλανδία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Νορβηγία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Ολλανδία	Deutsche Rentenversicherung Westfalen
Ουγγαρία	Deutsche Rentenversicherung Mitteldeutschland, έδρα στο Erfurt
Πολωνία	Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg, έδρα στο Βερολίνο
Πορτογαλία	Deutsche Rentenversicherung Nordbayern, έδρα στο Würzburg
Ρουμανία	Deutsche Rentenversicherung Nordbayern, έδρα στο Würzburg
Σλοβακία	Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Landshut
Σλοβενία	Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Landshut
Σουηδία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο
Τσεχία	Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd, έδρα στο Landshut
Φινλανδία	Deutsche Rentenversicherung Nord, έδρα στο Αμβούργο

Τις διευθύνσεις και τα τηλέφωνα των επιμέρους φορέων ασφάλισης θα τα βρείτε στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.deutsche-rentenversicherung.de, στην κατηγορία Beratung & Kontakt → Anschriften-Übersicht.

Επισημαίνεται:

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να είναι η Deutsche Rentenversicherung Saarland αρμόδιος φορέας σε σχέση με τη Γαλλία, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο.

Εάν εργαστήκατε ή κατοικούσατε σε περισσότερα από ένα κράτος μέλος, παρακαλείστε να απευθυνθείτε στο περιφερειακό ίδρυμα το οποίο είναι αρμόδιο για το τελευταίο κράτος μέλος που κατοικούσατε ή εργαστήκατε.

Διεθνείς ημέρες ενημέρωσης

Παραμπιπτόντως: Διεθνείς ενημερωτικές εκδηλώσεις με πολλούς φορείς ασφάλισης από τα άλλα κράτη μέλη διοργανώνονται τακτικά στη Γερμανία και στο εξωτερικό. Σε αυτές σας δίνεται η ευκαιρία να διευκρινίσετε ζητήματα επιτόπου και να ενημερωθείτε για τις αξιώσεις σας και στα άλλα κράτη μέλη.

Υπόδειξη:

Θα βρείτε όλες τις ημερομνίες στην ιστοσελίδα μας www.deutsche-rentenversicherung.de, στην κατηγορία Beratung & Kontakt → Internationale Beratungstage. Εάν ενδιαφέρεστε να εκμεταλλευτείτε μια ενημερωτική εκδήλωση, μπορείτε τηλεφωνικά να κλείσετε ραντεβού για παροχή ενημέρωσης και συμβουλών.

Προαιρετική ασφάλιση

Εάν θέλετε να υποβάλετε αίτηση για προαιρετική ασφάλιση, παρακαλείστε να απευθύνεστε στον φορέα ασφάλισης που τηρεί τον ασφαλιστικό σας λογαριασμό.

Εάν δεν κατοικείτε πλέον στη Γερμανία, αλλά σε ένα άλλο κράτος μέλος, παρακαλείστε να υποβάλετε την αίτησή σας για προαιρετική ασφάλιση στο αρμόδιο περιφερειακό ίδρυμα. Εάν είχατε ασφαλιστεί παλαιότερα στη Deutsche Rentenversicherung Bund ή στη Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See, αυτή συνεχίζει να είναι αρμόδια για εσάς.

Παρακαλούμε διαβάστε το κεφάλαιο «Απέχει μόνο ένα βήμα: Η δική σας ασφάλιση συντάξεων».

Εάν κατοικείτε εκτός των κρατών μελών, παρακαλείστε να ρωτήσετε ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας ασφάλισης, την πληροφορία αυτή θα σας τη δώσει η Deutsche Rentenversicherung.

Εάν κατοικείτε στη Γερμανία και δεν έχετε καταβάλει ποτέ εισφορές στη νόμιμη ασφάλιση συντάξεων στη Γερμανία, μπορείτε να υποβάλετε την αίτηση σε οποιονδήποτε φορέα ασφάλισης.

Απέχει μόνο ένα βήμα: Η δική σας ασφάλιση συντάξεων

Έχετε ακόμη ερωτήσεις; Χρειάζεστε πληροφορίες ή επιθυμείτε προσωπική ενημέρωση; Είμαστε στη διάθεσή σας: με τα κατάλληλα προσόντα, ουδέτερα και δωρεάν.

Με τα ενημερωτικά μας εγχειρίδια

Διαθέτουμε μια ευρεία προσφορά σε εγχειρίδια. Οτιδήποτε σας ενδιαφέρει μπορείτε να το παραγγείλετε ή να το τηλεφορτώσετε στη διεύθυνση www.deutsche-rentenversicherung.de. Στην ιστοσελίδα αυτή θα βρείτε επίσης προσφορές ενημέρωσης για εξειδικευμένα θέματα.

Στο τηλέφωνο

Απαντάμε στις ερωτήσεις σας στο δωρεάν τηλέφωνο εξυπηρέτησης. Στο τηλέφωνο αυτό μπορείτε επίσης να παραγγείλετε ενημερωτικό υλικό και έντυπα ή να ενημερωθείτε για το κατά τόπους αρμόδιο πρόσωπο επικοινωνίας. Θα μας βρείτε στο 0800 1000 4800.

Στο διαδίκτυο

Η προσφορά μας στη διεύθυνση www.deutsche-rentenversicherung.de είναι στη διάθεσή σας σε 24ωρη βάση. Μπορείτε να ενημερωθείτε για πολλά θέματα καθώς και να τηλεφορτώσετε διάφορα έντυπα και εγχειρίδια.

Με τις επιγραμμικές υπηρεσίες μας

Μπορείτε να επικοινωνείτε με ασφάλεια μαζί μας και μέσω υπολογιστή, tablet ή smartphone. Επιγραμμικά μπορείτε να επικαιροποιείτε τις περιόδους της ασφάλισής σας ή να υποβάλλετε αιτήσεις. Για την εξακρίβωση της ταυτότητάς σας χρησιμοποιείτε την επιγραμμική λειτουργία ταυτότητας για το δελτίο της ταυτότητάς σας, τον προσωπικό σας κωδικό πρόσβασης ή την επακόλουθη υπογραφή σας.

Σε προσωπική συνομιλία

Θα βρείτε την πλησιέστερη Auskunfts- und Beratungsstelle στην αρχική μας σελίδα στο διαδίκτυο ή ρωτήστε σχετικά στο τηλέφωνο εξυπηρέτησης. Εκεί μπορείτε ακόμη να κανονίσετε με την άνεσή σας ραντεβού ή να το κλείσετε επιγραμμικά.

Σύμβουλοι σε θέματα ασφάλισης και έμπειροι εθελοντές

Πολύ κοντά σας είναι στη διάθεσή σας και οι σύμβουλοι σε θέματα ασφάλισης και οι έμπειροι εθελοντές μας που δραστηριοποιούνται χωρίς αμοιβή και μπορούν για παράδειγμα να σας βοηθήσουν να συμπληρώσετε τα έντυπα των αιτήσεων.

Η άμεση γραμμή επικοινωνίας μαζί μας

0800 1000 4800 (αριθμός χωρίς χρέωση για τη Γερμανία)

www.deutsche-rentenversicherung.de

info@deutsche-rentenversicherung.de

Ενημερωτικά ραντεβού για ενημέρωση σε διάφορες γλώσσες είναι διαθέσιμα μόνο στις διεθνείς ημέρες ενημέρωσης. Οι σχετικές ημερομηνίες αναγράφονται στο διαδίκτυο.

Οι συνεργάτες μας

Στις ασφαλιστικές υπηρεσίες των δήμων και των κοινοτήτων μπορείτε επίσης να υποβάλετε την αίτηση συνταξιοδότησής σας, να λάβετε έντυπα ή να αναθέσετε την προώθηση των ασφαλιστικών σας εγγράφων.

Οι φορείς της Deutsche Rentenversicherung

Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg

Gartenstraße 105
76135 Karlsruhe
Τηλέφωνο 0721 825-0

Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd

Am Alten Viehmarkt 2
84028 Landshut
Τηλέφωνο 0871 81-0

Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg

Bertha-von-Suttner-Straße 1
15236 Frankfurt (H)
Τηλέφωνο 0335 551-0

Deutsche Rentenversicherung Braunschweig-Hannover

Lange Weihe 6
30880 Laatzen
Τηλέφωνο 0511 829-0

Deutsche Rentenversicherung Hessen

Städelstraße 28
60596 Frankfurt am Main
Τηλέφωνο 069 6052-0

Deutsche Rentenversicherung Mitteldeutschland

Georg-Schumann-Straße 146
04159 Leipzig
Τηλέφωνο 0341 550-55

Deutsche Rentenversicherung Nord	Ziegelstraße 150 23556 Lübeck Τηλέφωνο 0451 485-0
Deutsche Rentenversicherung Nordbayern	Wittelsbacherring 11 95444 Bayreuth Τηλέφωνο 0921 607-0
Deutsche Rentenversicherung Oldenburg-Bremen	Huntestraße 11 26135 Oldenburg Τηλέφωνο 0441 927-0
Deutsche Rentenversicherung Rheinland	Königsallee 71 40215 Düsseldorf Τηλέφωνο 0211 937-0
Deutsche Rentenversicherung Rheinland-Pfalz	Eichendorffstraße 4-6 67346 Speyer Τηλέφωνο 06232 17-0
Deutsche Rentenversicherung Saarland	Martin-Luther-Straße 2-4 66111 Saarbrücken Τηλέφωνο 0681 3093-0
Deutsche Rentenversicherung Schwaben	Dieselstraße 9 86154 Augsburg Τηλέφωνο 0821 500-0
Deutsche Rentenversicherung Westfalen	Gartenstraße 194 48147 Münster Τηλέφωνο 0251 238-0
Deutsche Rentenversicherung Bund	Ruhrstraße 2 10709 Berlin Τηλέφωνο 030 865-0
Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See	Pieperstraße 14-28 44789 Bochum Τηλέφωνο 0234 304-0

Η νόμιμη σύνταξη αποτελεί και παραμένει το σημαντικότερο θεμέλιο της οικονομικής εξασφάλισης στο γήρας.

Η Deutsche Rentenversicherung σας συνοδεύει υπεύθυνα σε ζητήματα μέριμνας για το γήρας. Εξυπηρετεί περισσότερο από 55 εκατομμύρια ασφαλισμένους και σχεδόν 21 εκατομμύρια συνταξιούχους.

Το εγχειρίδιο αυτό είναι μέρος της πλούσιας προσφοράς μας σε συμβουλευτική ενημέρωση.

Πληροφορούμε.
Συμβουλευόμαστε. Βοηθούμε.
Η Deutsche Rentenversicherung.

**Deutsche
Rentenversicherung**
Sicherheit
für Generationen